

رای شماره 2262544 هیأت تخصصی تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری با موضوع: مصوبه هفدهم صورتجلسه دومین نشست عادی هیات امنای دانشگاه فردوسی مشهد مورخ 1393/7/3 ابطال نشد

هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

* شماره پرونده: ه ت/ 0200013

شماره دادنامه سیلور: 140231390002262544 تاریخ: 1402/08/30

* شاکی: آقای علی عبدی سیدکلایی

* طرف شکایت: دانشگاه فردوسی مشهد

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه هفدهم صورتجلسه دومین نشست عادی هیات امنای دانشگاه فردوسی مشهد مورخ 93/7/3

* شاکی دادخواستی به طرفیت دانشگاه فردوسی مشهد به خواسته ابطال مصوبه هفدهم صورتجلسه دومین نشست عادی هیات امنای دانشگاه فردوسی مشهد مورخ 93/7/3 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر در مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

هیأت امنا به استناد بند «و» ماده «7» قانون تشکیل هیأت های امناء شهریه دانشجویان مقطع دکتری دوره نوبت دوم دانشگاه فردوسی مشهد را برای ورودی های سالهای تحصیلی 93-94 و 94-95 به شرح زیر تعیین نمود.

ضمناً از ورودی های سالهای مذکور در هر نیمسال تحصیلی، بابت ارایه خدمات ورزشی (90/000 ریال)، فرهنگی و فوق برنامه (180/000 ریال) و مشاوره ای (80/000 ریال)، جمعاً مبلغ (350/000) ریال به ازای هر نفر دریافت خواهد شد.

الف - شهریه مقطع دکتری دوره نوبت دوم ورودی های سال تحصیلی 93-94 (مبالغ به ریال)

گروه آموزشی	شهریه ثابت هر نیمسال	شهریه هر واحد درسی	جمع شهریه کل دوره تا سقف
علوم انسانی	22/500/000	5/000/000	360/000/000
علوم پایه	28/437/500	5/625/000	430/000/000
تخصصی* دامپزشکی	34/375/000	6/250/000	512/500/000
		6/250/000	643/750/000
		6/250/000	660/000/000**

500/000/000	6/250/000	34/375/000	مهندسی و کشاورزی
*شامل رشته های: بهداشت مواد غذایی 36 واحد بیوتکنولوژی 36 واحد، فیزیولوژی 36 واحد، بافت شناسی 36 واحد، انگل شناسی 38 واحد، مامایی 59 واحد، دامهای بزرگ 62 واحد، پاتولوژی 63 واحد			
** از شهریه دانشجویان رشته های تحصیلی دامهای بزرگ و پاتولوژی تا سقف 660/000/000 ریال قابل دریافت خواهد بود.			

ب - شهریه مقطع دکتری دوره نوبت دوم ورودی های سال تحصیلی 95 - 94 (مبالغ به ریال)

گروه آموزشی	شهریه ثابت هر نیمسال	شهریه هر واحد درسی	جمع شهریه کل دوره تا سقف
علوم انسانی	27/000/000	6/000/000	432/000/000
علوم پایه	34/125/000	6/750/000	516/000/000
*تخصصی دامپزشکی	41/250/000	7/500/000	615/000/000
		7/500/000	772/500/000
		7/500/000	792/000/000**
مهندسی و کشاورزی	41/250/000	7/500/000	600/000/000
*شامل رشته های: بهداشت مواد غذایی 36 واحد، بیوتکنولوژی 36 واحد، فیزیولوژی 36 واحد، بافت شناسی 36 واحد، انگل شناسی 38 واحد، مامایی 59 واحد، دامهای بزرگ 62 واحد، پاتولوژی 63 واحد			
** از شهریه دانشجویان رشته های تحصیلی دامهای بزرگ و پاتولوژی تا سقف 792/000/000 ریال قابل دریافت خواهد بود.			

تبصره 1: شهریه متغیر ورودی های بند «ب» در هر سال تحصیلی به میزان 20 درصد نسبت به مبلغ سال قبل افزایش می یابد.

تبصره 2: شهریه ثابت ورودی های بند «ب» تا پایان تحصیل آنان ثابت بوده و تغییر نخواهد کرد.

توضیح: دانشگاه فردوسی مشهد مکلف گردید نسبت به اعلام شهریه های موضوع بند «ب» این مصوبه در مهلت مقرر به سازمان سنجش آموزش کشور جهت درج در دفترچه کنکور سراسری سال مذکور اقدام نمایند.

*دلایل شاکی برای ابطال مقررره مورد شکایت:

با توجه به اینکه بر اساس ماده 2 قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب 83 تعیین ضوابط، معیارها و استانداردهای علمی موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی، رشته ها و مقاطع تحصیلی با رعایت اصول انعطاف، پویایی، رقابت و نوآوری علمی از مأموریت های اصلی این وزارتخانه است و در راستای ایفای مأموریت ها و اختیارات فوق وزیر علوم، تحقیقات و فناوری اقدام به

تصویب آیین نامه های دوره کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری نموده است و دانشگاه فردوسی خارج از حدود اختیارات اقدام نموده است.

*در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست مدیریت حقوقی دانشگاه فردوسی مشهد به موجب لایحه شماره 57249 مورخ 1401/11/12 توضیح داده است که:

براساس مصوبات جلسات 630 مورخ 1387/6/12 و 763 مورخ 1394/2/26 شورای عالی انقلاب فرهنگی به منظور تجدیدنظر نظر نسبت به آراء و تصمیمات نهایی هیأت امناء، ممیزه، انتظامی اساتید و دانشجویان و ... ارزیابی پذیرش علمی بررسی دانشجویان و فرصت های مطالعاتی و نظایر آنها که صرفاً در رابطه با امور و شئون تخصصی، آموزشی و نظارت بر نحوه رسیدگی در هیأت ها و کمیته های مذکور، هیأت عالی تجدید نظر هر یک از وزارتین و دانشگاه آزاد اسلامی به صورت جداگانه تشکیل می شود. همان گونه که مستحضرد موضوع شکایت شاکی محترم مربوط به امر آموزشی و دانشجویی و یک امر تخصصی است. لذا به نظر در صلاحیت رسیدگی هیأت مذکور در مصوبات فوق الذکر است.

(2) دعوای مشارالیه منجر نیست و مشخص نیست اعتراض به دریافت شهریه دانشجویی دارد یا ابطال ماده 10 آیین نامه دوره دکتری مصوب 871 شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ 1394/11/24 و دستور هفدهم صورتجلسه دومین نشست عادی هیأت امنای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی استانهای خراسان رضوی و شمالی مورخ 93/7/3 مورد درخواست ایشان است.

(3) بر اساس ماده 5 آیین نامه دوره دکترا مصوب 98/8/8 شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی، واحدهای مربوط به رساله جزء «واحدهای درسی» دوره دکتری محسوب شده و تفکیکی میان واحدهای درسی (بنا بر ادعای مشارالیه واحد آموزشی و واحد پژوهشی) قائل نشده است، که اگر چنین تفکیکی در آیین نامه مزبور وجود می داشت، تفاوتی در شهریه تعلق واحدهای درسی نمی کرد لذا، علی الاصول و منطقاً همه واحدهای درسی صرفنظر از آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان نوبت دوم مشمول شهریه ثابت و متغیر و افزایش سالیانه هر یک خواهند شد.

(4) به استناد بند ب ماده 20 قانون برنامه پنجم توسعه و ماده یک قانون احکامی دائمی برنامه های توسعه کشور، هیأت امنای دانشگاه، مرجع ذی صلاح شهریه برای دانشجویان غیر روزانه که مشمول آموزش رایگان نیستند، می باشد. بر همین اساس، به استناد دستور هفدهم از صورتجلسه دومین نشست عادی هیأت امنای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی استانهای خراسان رضوی و شمالی مصوب 1393/7/3 برای واحدهای درسی دانشجویان دوره دکتری ورودی 95 - 94 و 93 - 94 شهریه ثابت و متغیر تعیین شده است و شهریه ای برای واحدهای درسی و رساله به صورت مجزا وجود ندارد. این رویه در سنوات قبل از سال 94 و بعد از آن هم به همین شکل بوده است به علاوه در صورت تفکیک شهریه از آنجا که واحدهای رساله مشمول شهریه دروس عملی می شود قطعاً ارقام بالاتری تعیین می شد. لذا ادعای مشارالیه مبنی بر این که شهریه ثابت و متغیر بر اساس آیین اساس آیین نامه دکتری مؤخر (مصوب جلسه 871 شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ 1394/11/24) تعیین شده است کاملاً بر خلاف واقعیت است.

پرونده شماره ه ت / 0200013 (ثبت سامانه ساجد: 0002872) مبنی بر درخواست ابطال دستور هفدهم از صورتجلسه دومین نشست از دوره چهارم هیأت امنای دانشگاه های استان خراسان رضوی مورخ 1393/7/3، در جلسه مورخ 1402/4/11 هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی مورد رسیدگی قرار گرفت و اکثریت اعضاء به شرح ذیل مبادرت به صدور رای نمودند:

رای هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

اولاً: به موجب فراز نخست ماده (5) قانون تشکیل هیأت های امنای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اصلاحی مصوب 1371/1/25 شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می توانند در صورت اقتضا دو یا چند مؤسسه مربوط به خود را زیر نظر یک هیأت امناء قرار دهند. ثانیاً: مطابق ماده (3) آیین نامه جامع مدیریت دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب جلسه 684 مورخ 1389/10/12 شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت امناء عالی ترین رکن مؤسسه می باشد که وظایف و اختیارات آن در قانون تشکیل هیأت های امنای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی (مصوب جلسات 181 و 183 مورخ 1367/12/9 و 1367/12/23 شورای عالی انقلاب فرهنگی) و همچنین قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی (مصوب مورخ 1369/10/18 مجلس شورای اسلامی) تعیین شده است. بر مبنای موازین قانونی یادشده، تشکیل هیأت امنای مشترک برای دانشگاه های یک منطقه فاقد ایراد بوده و وظایف و اختیارات

هیأت امنای مندرج در قانون تشکیل هیأت های امنای دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی نیز وفق مقررات بعدی تنفیذ شده است. ثالثاً: برابر بند «و» ماده (7) قانون تشکیل هیأت های امنای دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب جلسات 181 و 183 مورخ 1367/12/9 و 1367/12/23 شورای عالی انقلاب فرهنگی، یکی از وظایف هیأت امنای تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن ها می باشد و همچنین براساس بند «ب» ماده (20) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال 1389 که مفاد آن در ماده (1) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب سال 1395 تکرار شده است: «دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان هایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی ربط می باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آن ها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین نامه های مالی، معاملاتی و اداری - استخدامی - تشکیلاتی مصوب هیأت امنای که حسب مورد به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان ها به تأیید رئیس جمهور می رسد، عمل می نمایند...». بنابراین تعیین شهریه [برای واحدهای آموزشی و پژوهشی (پایان نامه و رساله)] مفاداً از مصادیق امور مالی و در حوزه اختیارات هیأت امنای هر دانشگاه است و آرای صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله آرای شماره 945 مورخ 1396/09/28، 2109-2108 مورخ 1397/12/07، 308 مورخ 1398/03/07 و 2623 مورخ 1398/09/05 مؤید همین استنباط می باشد.

بنا به مراتب فوق، دستور هفدهم از صورتجلسه دومین نشست از دوره چهارم هیأت امنای دانشگاه های استان خراسان رضوی مورخ 1393/7/3 در حدود اختیارات مرجع تصویب کننده آن بوده و مغایرتی با قوانین و مقررات مذکور نداشته و قابل ابطال نمی باشد. این رأی به استناد بند «ب» ماده (84) قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا 10 نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض بوده و پس از قطعیت، براساس ماده (93) قانون مذکور در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

رئیس هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

مهدی فرد محمدیان